

Przeczytaj fragment książki Zbigniewa Nienackiego „Klub włóczykiów”.

Woźny spółdzielni „Antyk Pułtusi” opowiada archiwariuszowi Dionizemu niezwykłą historię prezesa Mątwy

- Widzi pan... - chrząknął woźny - Bożywoj Pośmiejch zwany Chromym zapisał się w legendzie jako czarnoksiężnik. Ludowe podania przypisują mu moc nadprzyrodzoną, co jest oczywistym nonsensem. Należy raczej przypuszczać, że był to zdolny alchemik. Zmarł podobno na dżumę, w czym gawiedz widziała palec boży. Uczeni od dawna spierali się, czy jest to postać historyczna i czy to on jest autorem sławnych prac z zakresu czarnej magii, a zwłaszcza „Libri magicorum” znajdującej się w Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie. Teraz po odkryciu krypty rodziny Pośmiejchów zaistniała wreszcie szansa rozstrzygnięcia odwiecznego sporu. Należało przede wszystkim stwierdzić, czy któryś z pochowanych tam ostatnich Pośmiejchów był chromy, czyli kulawy. Właśnie w czasie tych badań pan prezes wszedł, że tak powiem, w kontakt z nogą Bożywoja i ciężko zaniemógł. Wystąpiły objawy niebezpiecznej infekcji ... i rozszerzyły się plotki...

-Archiwariusz spojrzał z niepokojem na woźnego.

- Nie chce pan powiedzieć, że prezes zaraził się dżumą?!

- Z początku lekarze istotnie podejrzewali dżumę - odparł ponuro woźny - lecz później doszli do wniosku, że pana prezesa zaatakował nieznany bliżej wirus średniowieczny.[...]

- Jak wspominałem - ciągnął woźny - pan prezes uczestniczył w dokonywaniu pomiaru kończyn dolnych zmumifikowanych zwłok w krypcie. Chodziło o ustalenie, czy któreś z tych zwłok nie mają jednej nogi krótszej.

Ku ogólnemu rozczarowaniu okazało się jednak, że wszystkie mumie mają kończyny równe. I wtedy, gdy już wszyscy zwątpili w historyczność postaci Bożywoja, pan prezes przypomniał sobie, że w jednym ze znanych mu dzieł ówczesnej epoki obok przezwiska „Bożywoj Chromy” użyto raz określenia „Bożywoj Bez Pięty”. Pan Prezes wysunął stąd hipotezę, że kalectwo Bożywoja mogło wynikać z braku, względnie ubytku kości piętowej. Hipoteza okazała się trafna, lecz potwierdzenie jej okupione zostało nader fatalnym wypadkiem. By zbadać piętę domniemanej mumii Bożywoja, pan prezes musiał jej ściągnąć ze stopy pantofel, srebrzysty z długim spiczastym czubem. Pan prezes ujął go więc oburącz i pociągnął. Niestety, nie było to obuwie z „Radokóru” ani z „Chemika”, prosił pana. Było to tandetne obuwie średniowieczne i nie wytrzymało próby czasu. Pantofel rozleciał się, a w powietrze wzbił się tuman błyszczącego pyłu. Pan prezes znalazł się w centrum tumanu i drogi oddechowe pana prezesa uległy zapyleniu...Faktem jest, że prezes zakrztusił się wtedy i wydał zdławiony okrzyk, ale należy uznać za wymysł zabobonnej gawiedzi twierdzenie, jakoby w tym momencie z głębi krypty rozległ się pełen wyrzutu głos: „Prezesie, com ci uczynił!”, a tym bardziej płaskie przekleństwo: „Obyś sam bez butów chodził”, czy też groźba: „Zaprawdę policzone są dni twoje”.

gawiedz - grupa gapiów

zabobonny - ten, kto wierzy, że moc nadprzyrodzona może spowodować nieszczęście

alchemik - człowiek zajmujący się tajemniczymi eksperymentami w celu wytwarzania złota

I. Zadania do tekstu

1. W tekście jest:

- ☒ A) humor ☐ B) zdarzenie fantastyczne
☐ C) narrator pierwszoosobowy ☐ D) legendarny czas akcji

2. Tekst przekazuje informację, że Bożywoj:

- ☐ A) zajmował się medycyną ☒ B) mógł być postacią legendarną
☐ C) nosił ciasne obuwie ☐ D) był ubogi

3. Lokalna plotka głosiła, że pan prezes zachorował z powodu:

- ☐ A) braku maseczki ☒ B) klątwy rzuconej na niego w krypcie
☐ C) przepracowania ☐ D) nieznanego wirusa

4. Prezes, podejmując badania krypty, nie miał zamiaru:

- ☐ A) pozbawiać mumię obuwia
☐ B) potwierdzać kalectwa mumii
☒ C) poddawać się po pierwszych niepowodzeniach
☐ D) udowadniać obecności Bożywoja wśród pochowanych w krypcie

5. Wyraz *chromy* można zastąpić słowem:

- ☒ A) kulejący ☐ B) niezdarny ☐ C) żałosny ☐ D) niedołężny

6. Podczas wypadku w krypcie:

- ☐ A) z ust prezesa wyrwało się przekleństwo ☒ B) słyszano stłumiony odgłos naukowca
☐ C) głos uwiązł prezesowi w gardle ☐ D) prezes upadł zemdłony

II. Zadania do lektur

7. Bohaterowie *Skarbu Troi* najpierw przenieśli się w czasie do roku:

- ☒ A) 1180 p.n.e ☐ B) 1873 ☐ C) 2500 p.n.e ☐ D) 1950

8. Kierowanie działaniami uczestników wyprawy w czasie należało do zadań:

- ☐ A) Lilly ☐ B) Magnusa ☒ C) Alberta ☐ D) Merlina

9. Do wynalazków taty Alberta nie należy:

- ☐ A) aparat wabiący motyle ☐ B) toster do opiekania na zimno
☐ C) liczarka liści ☒ D) stoper

10. Przy wyjściu z tunelu w antycznej Troi:

- ☐ A) dzieci zobaczyły odpoczywających żołnierzy ☒ B) rósł kolczasty krzew
☐ C) rozciągały się mury miasta ☐ D) stała owczarnia Costy

11. Costa poznał Odyseusza, kiedy:

- ☐ A) dostarczał do obozu Greków wełnę ☐ B) Odyseusz przyszedł do jego chaty po mleko
☒ C) grecki bohater zabłądził wśród jego owiec ☐ D) król Itaki zamierzał przepłynąć na drugi brzeg rzeki

12. Podczas drugiej wizyty w Troi, Lilly i Magnus dzielili wysiłek z dwójką dzieci, które:

- ☐ A) przewoziły kamienie ☒ B) podawały wiadra z mokrą gliną
☐ C) czyściły z błota odkopane zabytki ☐ D) roznosiły wodę robotnikom

13. Magnus został ranny w nogę podczas:

- ☐ A) wykopywania skarbu Priama ☐ B) ucieczki przez tunel
☒ C) walki z Dubiosem ☐ D) przenoszenia skrzyni ze skarbem

14. Obrazy poetyckie nie występują w:

- ☒ A) bajce ☐ B) piosence ☐ C) fraszce ☐ D) wierszu

15. W wierszu Joanny Kulmowej nie ma:

- ☐ A) przenośni ☐ B) epitetu
☐ C) rymów ☒ D) porównania

*Parasole nigdy nie mówią: „Jak dzisiaj strasznie pada!”
Ledwie zapachnie deszczem, wzlatają w czarnych stadach
Niech tylko się zbierze trochę chmur,
Kracząc wyfruwa parasoli sznur.*

III. Nauka o języku

16. W zdizczałym ogrodzie otaczającym tajemniczą willę trawa sięgała już metra. - wypowiedzenie jest:

- ☒ A) zdaniem pojedynczym ☐ B) zdaniem złożonym
☐ C) równoważnikiem zdania ☐ D) opisem domu Heinricha Schliemanna

17. Tylko w liczbie mnogiej występuje rzeczownik:

- ☐ A) dzieci ☐ B) ludzie ☒ C) kąpielówki ☐ D) lata

18. Nazwą własną nie jest wyrażenie:

- ☐ A) JAGIELLONOWIE ☐ B) BAŁTYK
☐ C) NARODOWY BANK POLSKI ☒ D) OGRÓD ZOOLOGICZNY

19. Spółgłoski miękkie to:

- ☐ A) s, c ☒ B) i, j ☐ C) cz, dz ☐ D) p, k

20. Orzeczenia brak w zdaniu:

- ☐ A) Idą na mecz. ☐ B) Widziano go w mieście.
☐ C) Wszyscy są zaproszeni. ☒ D) Wiosenne sprzątanie parku.

21. Oboczność tematu nie występuje w Mianowniku liczby mnogiej wyrazu:

- ☐ A) sen ☐ B) brat ☒ C) koc ☐ D) wąż

22. Poprawnie zastosowano liczebnik w wypowiedzeniu:

- ☐ A) Nie słyszał na obydwie uszy. ☐ B) Pięć dzieci wyszło na spacer.
☐ C) Cztery wnuczka odwiedziły dziadka. ☒ D) Dwoje pacjentów czekało na zabieg.

23. Wyrazem neutralnym jest:

- ☒ A) stoisko ☐ B) dziadunio ☐ C) paluszek ☐ D) krzaczysko

24. Dom Jacka jest bardziej niż Joli. - zdania nie można uzupełnić wyrazem:

- ☐ A) przytulny ☒ B) własny ☐ C) wygodny ☐ D) nowoczesny

25. Czasownik w trybie rozkazującym występuje w wypowiedzeniu:

- ☐ A) Nakaz skrętu. ☐ B) Trzeba czekać. ☐ C) Brak biletów. ☒ D) Wyjdźmy tędy.

26. Częstkę *-by* piszemy łącznie z wyrazem:

- ☒ A) poszedł ☐ B) kupić ☐ C) dobrze ☐ D) jutro